

**Pre zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Žiari nad Hronom
dňa 16. 11. 2016**

K BODU : 10)

Komunitný plán sociálnych služieb mesta Žiar nad Hronom

a/ Informácia o štruktúre obyvateľstva mesta Žiar nad Hronom

b/ Vyhodnotenie plnenia pôvodných zámerov KPSS mesta Žiar nad Hronom

MATERIÁL PREDKLADÁ :

odbor starostlivosti o obyvateľa
Ing. Monika Minárová

MATERIÁL VYPRACOVAL :

Ing. Monika Minárová, vedúca OSoO
kolektív ZOSoO

MATERIÁL OBSAHUJE :

1. Návrh na uznesenie
2. Dôvodová správa
3. a/ Informácia o štruktúre obyvateľstva mesta Žiar nad Hronom
b/ Vyhodnotenie plnenia pôvodných zámerov KPSS mesta Žiar nad Hronom

POČET STRÁN : 15

POČET VÝTLAČKOV : 19

V ŽIARI NAD HRONOM

DŇA : 16 .11.2016

N á v r h n a u z n e s e n i e

Mestské zastupiteľstvo berie na vedomie predkladaný materiál -

Komunitný plán sociálnych služieb mesta Žiar nad Hronom -

a/ Informácia o štruktúre obyvateľstva mesta Žiar nad Hronom

b/ Vyhodnotenie plnenia pôvodných zámerov KPSS mesta Žiar nad Hronom

MESTO ŽIAR NAD HRONOM

Mestský úrad

Odbor starostlivosti o obyvateľa

Dôvodová správa k predkladanému materiálu

Mestské zastupiteľstvo mesta Žiar nad Hronom, dňa 24.11.2011 schválilo na svojom zasadnutí programový dokument Komunitný plán sociálnych služieb mesta.

Okrem povinnosti, ktorá mestám a obciam vyplýva zo Z. č. 448/2008 o sociálnych službách mať takýto materiál, existujú aj ďalšie skutočnosti, pre ktoré je potrebné mať tento dokument a byť pripravený na riešenie krízových situácií a sociálnych potrieb obyvateľstva.

Plány, programy, schémy ako aj ďalšie dokumenty vytvárajú priestor na vyjadrenie možností samosprávy ale aj požiadaviek obyvateľov. V roku 2011 sa pracovná skupina reálne zhostila svojej úlohy a pri svojich zasadnutiach realisticky predniesla požiadavky smerom k mestu Žiar nad Hronom ako samosprávnej inštitúcii a v spolupráci s jej pracovníkmi sa uzniesli na zadaných prioritách a aktivitách dokumentu.

V predkladanom materiáli, v bode a/ Vás chceme informovať o štruktúre obyvateľov mesta Žiar nad Hronom z demografického pohľadu, konkrétne v oblasti starnutia obyvateľov nášho mesta, za obdobie rokov 2010 - 2015. Tieto dáta veľmi úzko súvisia s dokumentom KPSS nakoľko sú aj pre budúce obdobie základom pre prípravu sociálnych služieb na ďalšie obdobie, roky, mesiace....

Potreby seniorov nad 70 rokov, potreby obyvateľov mesta predseniorského veku so zlým zdravotným stavom a najmä ich počet, bude vytvárať reálny tlak ako na portfólio – ponuku rôznych druhov terénnych sociálnych služieb ale aj pobytových sociálnych služieb ako aj na financie mestského rozpočtu. Nie menej podstatná je potreba podotknúť, že všetky tieto služby sú spolufinancované aj budúcimi klientmi.

V časti materiálu so štatistickými údajmi, ktoré sme získali jednak z vlastných zdrojov - z evidencie obyvateľov na MsÚ, ale aj z údajov ŠÚ a ÚPSVaRu je možné vidieť, na jednej strane evidentný pokles obyvateľov = nízka pôrodnosť, vysoká úmrtnosť, vysoký každoročný počet odsťahovaných obyvateľov, ale aj na strane druhej starnutie populácie – obyvateľov mesta, teda prírastok počtu seniorov.

Zároveň je nutné podotknúť, že sledujeme nárast seniorov po 62 roku života, ktorí sú odkázaní na využívanie sociálnych služieb. V prvej fáze je využívaná terénna opatrovateľská služba, v neskoršej fáze sa pristupuje k využitiu pobytových služieb - Zariadenie pre seniorov, príp. Domov sociálnych služieb alebo iný typ soc. zariadenia, z dôvodov ako je osamelosť človeka, zaneprázdnenosť najbližších príbuzných, ale aj ťažký zdravotný stav vyžadujúci si celodennú starostlivosť.

V bode b/ Vám prinášame vyhodnotenie naplnenia alebo nenaplnenia jednotlivých opatrení a aktivít zadaných v KPSS mesta Žiar nad Hronom.

a/ Informácia o štruktúre obyvateľstva mesta Žiar nad Hronom - demografické a sociologické údaje

Základné sociálno - demografické údaje o meste a obyvateľoch

1. Názov mesta – Žiar nad Hronom		
2. Základné demografické údaje	rok 2010	rok 2015
Počet obyvateľov	19 314	18 532
- z toho počet obyvateľov v časti Šášovské Podhradie	298	281
Veková štruktúra obyvateľov		
Predproduktívny vek – od 0 do 15 rokov	2 667	2 431
Predproduktívny vek – od 15 do 18 rokov	253	558
Produktívny vek od 18 do 62 rokov	13 033	11 929
Poproduktívny vek od 62 do 70 rokov	1 108	1 783
od 70 do 80 rokov	975	1 225
od 80 do 90 rokov	942	543
nad 90 rokov	336	63
Celkový počet domácností	6 719	7 496
Počet novorodencov za rok	196	168
Počet úmrtí za rok	168	191
Počet svadieb za rok	124	84
Počet rozvodov za rok	148	34
Počet nezamestnaných občanov	1 037 (9./ 2009)	1 131
Počet občanov s ŤZP	1 753	1 329
Odhadovaný počet rómskych obyvateľov	1 600	1 534
Odhadovaný počet rómskych obyv. v separovanej osade	350 - 400	459

Tab. č. 1 Základné sociálno-demografické údaje o meste a obyvateľoch za rok 2015
Zdroj: MsÚ Evidencia obyvateľov k 30. 12. 2015, k 30. 09. 2016

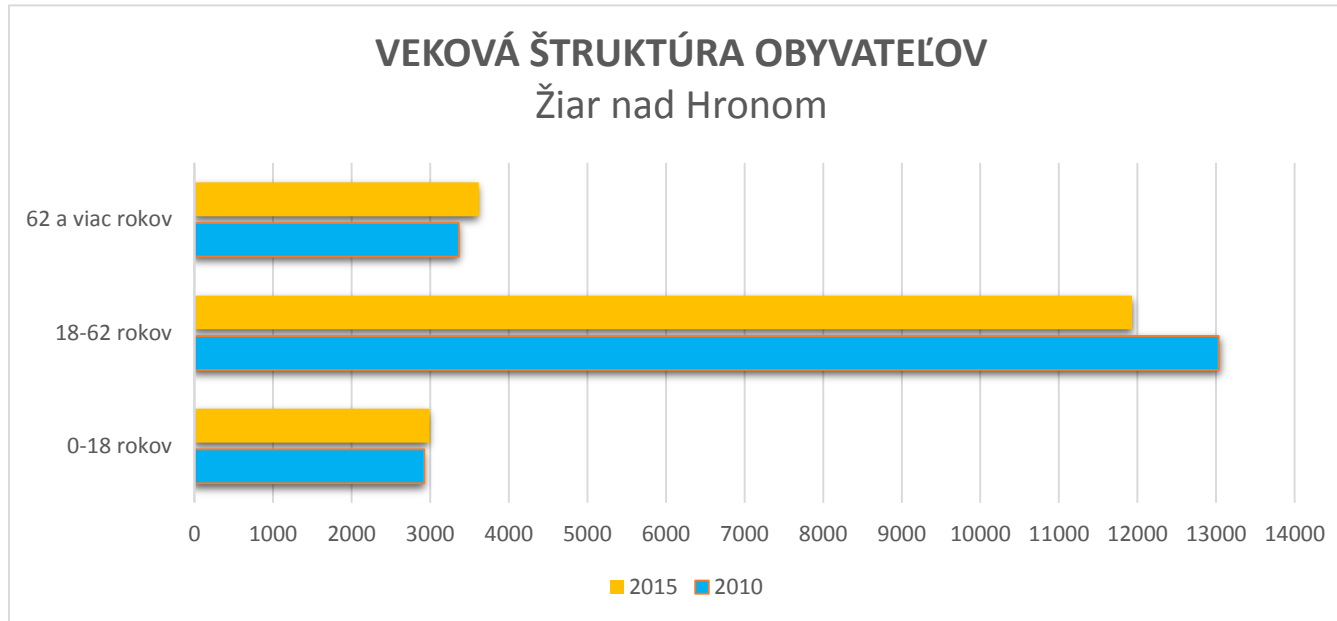
Ku dňu 30. 09. 2016 žilo v našom meste 18 403 obyvateľov. Z toho bolo vo veku od 0-15 rokov 2 448 obyvateľov, vo veku od 15-18 rokov 488 obyvateľov, vo veku od 18-62 rokov 11 825 obyvateľov. Dôchodkový vek od 62 – 70 malo 1 804 obyvateľov, od 70 – 80 rokov 1 271, od 80 – 90 rokov 522 a od 90 rokov 48 obyvateľov.

Od 01. 01. 2016 do 30. 09. 2016 sa v našom meste narodilo 132 detí, zomrelo 140 obyvateľov, do nášho mesta sa prisťahovalo 222 obyvateľov a odsťahovalo sa 258 obyvateľov.

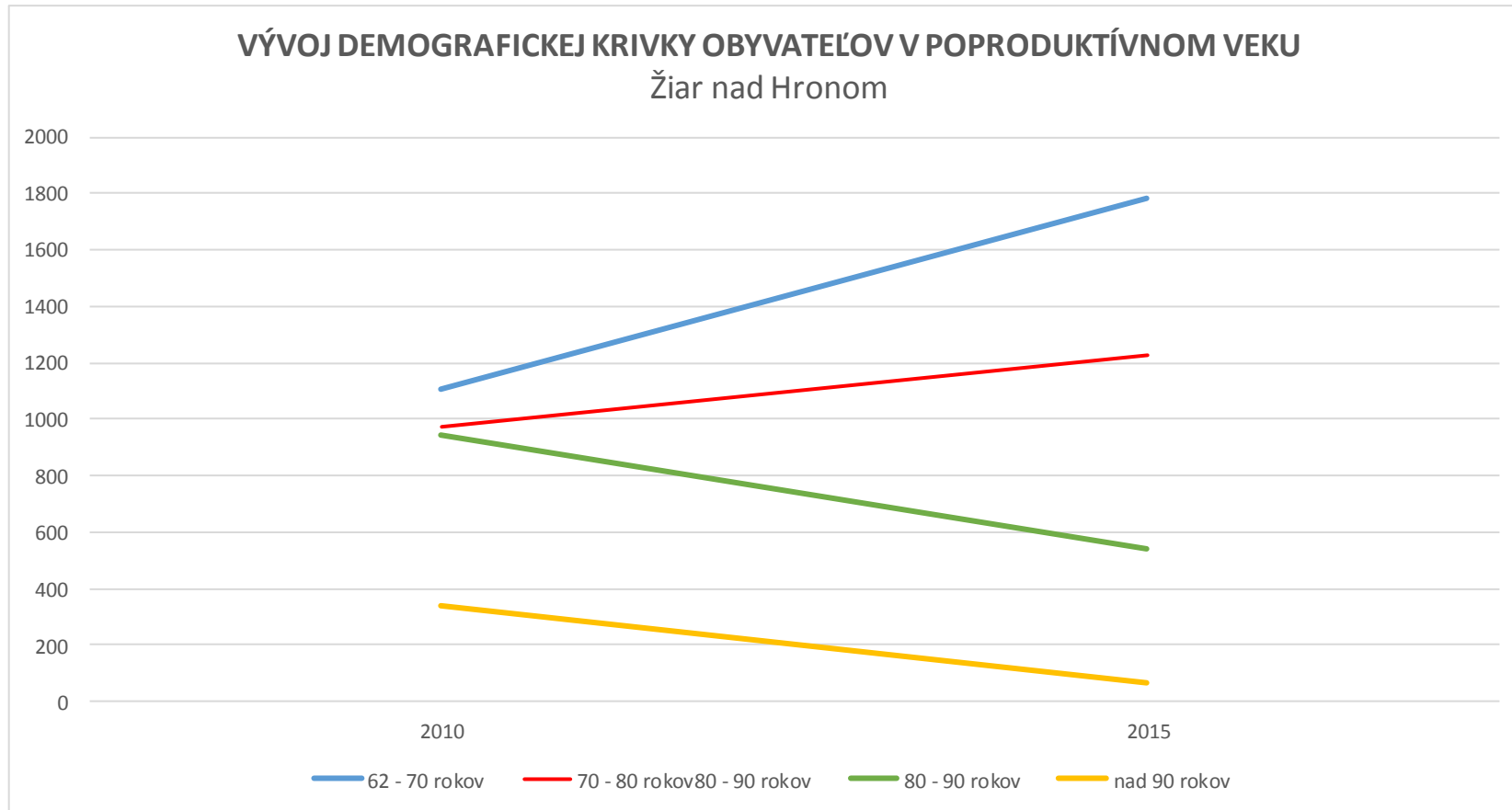
V predproduktívnom veku je spolu 2 986 obyvateľov mesta, t. j. 16,11 %.

V produktívnom veku je 11 929 obyvateľov mesta, t. j. 64,37 %.

V poproduktívnom veku je 3 361 obyvateľov mesta, t. j. 18,96 %.

Graf č. 1 Veková štruktúra obyvateľov mesta
Zdroj: MsÚ Evidencia obyvateľov k 30.12.2015

Graf č. 2 Vývoj demografickej krivky obyvateľov mesta v poproduktívnom veku
Zdroj: MsÚ Evidencia obyvateľov k 30.12.2015

Pozn.: Graf znázorňuje vývoj sledovaných vekových kategórií seniorov v rozpätí rokov 2010 - 2015

b/ Vyhodnotenie plnenia pôvodných zámerov KPSS mesta Žiar nad Hronom

Priorita: Skvalitnenie služieb pre seniorov

Hlavný cieľ: Zabezpečenie sociálnych služieb pre seniorov tak, aby zotrvali čo najdlhšie v ich prirodzenom prostredí a žili plnohodnotný život

Priority	Opatrenia	Aktivity	Časový harmonogram	Predpokladané finančné zdroje	Vyhodnotenie k 31.12.2015
1. Služby zamerané na seniorov	1.1 Podpora ambulantných služieb a terénnych služieb	1.1.1 Zvýšenie kapacity terénnej opatrovateľskej služby o 2 pracovné miesta kvalifikovaných opatrovateľiek, v súlade so zákonom o sociálnych službách	2012 – 2015	Poskytovateľ soc. služby, rozpočet mesta	K reálnemu zvýšeniu počtu opatrovateľiek v praxi nedošlo z dôvodu priebežného nástupu klientov do ZpS a úmrtí klientov OS. Potreba zabezpečenia OS pre občanov bola riešená priebežne súčasnými 12 opatrovateľmi, v prípade zvýšeného záujmu zo strany obyvateľov je mesto pripravené poskytnúť OS v rozsahu ďalšieho jedného pracovného úväzku.
	1.2 Podpora klubovej činnosti	1.2.1 Rozšírenie klubových aktivít seniorov	priebežne	Poskytovateľ soc. služby, rozpočet mesta, granty, VÚC, POS	Aktivity sa vykonávali podľa schváleného harmonogramu, plánu činnosti a záujmu seniorov.
		1.2.2 Trvalé udržanie funkcie koordinátora aktivít – zaisťovateľa aktivít pre denné centrum	priebežne	Rozpočet mesta	Zaisťovateľ aktivít pre denné centrum – funkcia koordinátora bola vytvorená, proces zaisťovania aktivít je aktívny a „živý“.

MESTO ŽIAR NAD HRONOM

Mestský úrad

Odbor starostlivosti o obyvateľa

Priority	Opatrenia	Aktivity	Časový harmonogram	Predpokladané finančné zdroje	Vyhodnotenie k 31.12.2015
1. Služby zamerané na seniorov	1.2 Podpora klubovej činnosti	1.2.3 Trvalé udržanie priestorov na realizáciu aktivít (Dom seniorov), prípadná modernizácia priestorov	priebežne	Rozpočet mesta, granty, VÚC, občania	Priestory pre potreby Klubu dôchodcov boli zastabilizované, kapacitne postačujúce, avšak niektoré ďalšie združenia požadujú ich rozšírenie (cca 2x v roku sa koná podujatie s vyšším počtom účastníkov). Existujúce priestory DS boli plnohodnotne využívané.
	1.3 Podpora voľnočasových aktivít	1.3.1 Realizovanie voľnočasových aktivít pre seniorov – kalanetika vo vode	priebežne	Rozpočet mesta, granty, VÚC, občania	Aktivita sa uskutočnila v rokoch 2012 a 2015. V rokoch 2013 sa mesto do výzvy nezapojilo, aktivita sa uskutočnila zo zdrojov mesta. V roku 2014 dotácia z VÚC nebola poskytnutá.
		1.3.2 V oblasti kultúrno – osvetovej práce podpora krúžkov záujmovej umeleckej činnosti pre všetky vekové kategórie	priebežne	Poskytovateľ soc. služby, granty, VÚC, občania, POS	Každá záujmová organizácia si pre svojich členov – svoju komunitu pripravovala činnosť podľa prejaveneho záujmu, napr. „zábavné popoludnia“, „kultúrno-spoločenské podujatia“ či „vzdelávacie podujatia“, ktoré sú financované z vlastných – členských a sponzorských – príspevkov alebo z výťažku z 2% dane.

MESTO ŽIAR NAD HRONOM

Mestský úrad

Odbor starostlivosti o obyvateľa

Priorita: Služby pre občanov so zdravotným postihnutím
Hlavný cieľ: Podpora občanov so zdravotným postihnutím, uľahčenie a skvalitnenie ich života

Priority	Opatrenia	Aktivity	Časový harmonogram	Predpokladané finančné zdroje	Vyhodnotenie k 31.12.2015
2. Služby zamerané na osoby so zdravotným postihnutím	2.1 Podpora ambulantných a terénnych sociálnych služieb	2.1.1 Udržanie terénnej sociálnej služby poskytovanej klientom	2013 – 2015	Poskytovateľ soc. služby, rozpočet mesta	Dopytovo orientované projekty: 1. Vytvoríme si nové mosty, trvanie 07/2012 – 06/2013, zámerom projektu bolo vytvoriť bezpečný priestor pre spoločné stretávanie detí a mládeže s dôrazom na inklúziu telesne znevýhodnených osôb. 2. Raz zažiť ako trikrát počuť, trvanie 04/2012 – 03/2013, cieľom projektu bolo formou zážitkového učenia vychovávať a vzdelávať verejnosť k tolerancii. 3. Toleranciou ku šťastiu, trvanie 09/2013 – 12/2013, hlavnou témou aktivít projektu bolo presadzovanie ľudských práv a slobôd a ich ochrana, predchádzanie diskriminácii vo všetkých formách.
	2.2 Podpora aktivít pre občanov so zdravotným postihnutím	2.2.1 Realizácia voľnočasových aktivít pre občanov so zdravotným postihnutím	priebežne	Poskytovateľ soc. služby, rozpočet mesta, VÚC, granty, občania	Priebežne, v priestoroch Domu seniorov, za finančnej podpory v rámci darovacích zmlúv za roky 2012-2015 z mestského rozpočtu v celkovej hodnote 620,00 € a 923,00 €, a to z výťažku Vianočného primátorského punču.
		2.2.2 Trvalé udržanie priestorov na realizáciu aktivít (Dom seniorov), prípadná modernizácia priestorov	priebežne	Poskytovateľ soc. služby, rozpočet mesta, VÚC, granty, občania	Modernizácia priestorov v DS v budove MŠ, v zmysle technickej prestavby rozšírenia kapacity – vzhľadom na účel budovy sídla DS – nebola možná.

MESTO ŽIAR NAD HRONOM

Mestský úrad

Odbor starostlivosti o obyvateľa

Priority	Opatrenia	Aktivity	Časový harmonogram	Predpokladané finančné zdroje	Vyhodnotenie k 31.12.2015
2. Služby zamerané na osoby so zdravotným postihnutím	2.3 Vytváranie lepších podmienok pre sociálnu inklúziu ohrozených skupín	2.3.1 Pomoc pri organizovaní kultúrnych a iných podujatí v rámci integrácií pre zdravotne postihnutých	priebežne	Poskytovateľ soc. služby, rozpočet mesta, VÚC, granty, občania, POS	Vykonávala sa priebežne, opakovane (na základe vlastných žiadostí aj z iniciatívy mesta ZH – v rámci vyhľadávacej činnosti). Z mestského rozpočtu boli v rokoch 2012-2015 poskytnuté financie v celkovej sume 540,00 €.

MESTO ŽIAR NAD HRONOM

Mestský úrad

Odbor starostlivosti o obyvateľa

Priorita: Služby pre rodiny s deťmi a mladých dospelých
Hlavný cieľ: Poskytnúť potrebnú starostlivosť pre rodiny s deťmi v krízových situáciách, podporiť mládež zo sociálne znevýhodneného prostredia vo voľnočasových aktivitách

Priority	Opatrenia	Aktivity	Časový harmonogram	Predpokladané finančné zdroje	Vyhodnotenie k 31.12.2015
3. Služby zamerané na rodiny s deťmi a mladých dospelých	3.1 Podpora ambulantných služieb a terénnych služieb	3.1.1 Rozšírenie služieb v starostlivosti o deti poskytnutím služieb v domácom prostredí	2012 – 2015	Poskytovateľ soc. služby, rozpočet mesta	Služba – tzv. aupair bola občanom mesta ponúknutá, ale pre nezáujem rodičov sa nerealizovala.
		3.1.2 Poskytovanie pomoci na zachovanie a úpravu vzájomných vzťahov medzi dieťaťom a rodičom ak bolo dieťa umiestnené v zariadení na výkon ústavnej starostlivosti	2012 – 2015	Poskytovateľ soc. služby, rozpočet mesta	Zo zákonných opatrení bol požadovaný príspevok na dopravu na návštevu za dieťaťom, tento bol poskytnutý po splnení podmienok nasledovne: r.2012 – dve rodiny = 32,34€ r.2013 – dve rodiny = 32,60€ r.2014 – päť rodín = 28,63€ r.2015 – jedna rodina = 11,73€.
	3.2 Podpora nízkoprahových služieb pre rodiny, deti a mládež	3.2.1 Podpora voľnočasových aktivít detí z nízkopříjmových a viacpočetných rodín	2013 – 2015	Poskytovateľ soc. služby, rozpočet mesta, granty, POS	Realizovala sa prostredníctvom pracovníkov TSP a KC v rámci realizácie všetkých predchádzajúcich projektov.

MESTO ŽIAR NAD HRONOM

Mestský úrad

Odbor starostlivosti o obyvateľa

Priority	Opatrenia	Aktivity	Časový harmonogram	Predpokladané finančné zdroje	Vyhodnotenie k 31.12.2015
3. Služby zamerané na rodiny s deťmi a mladých dospelých	3.3 Azylové zariadenie pre rodiny s deťmi	3.3.1 Vybudovanie zariadenia dočasného bývania pre rodiny v kríze a mladých dospelých po návrate z DD	2013 – 2015	Poskytovateľ soc. služby, rozpočet mesta, granty, VÚC	Služba nezrealizovaná z dôvodu predaja budovy, v ktorej bol zámer túto službu zrealizovať.

MESTO ŽIAR NAD HRONOM

Mestský úrad

Odbor starostlivosti o obyvateľa

Priorita: Služby pre občanov v núdzi
Hlavný cieľ: Dostatok komplexných služieb, zariadení a aktivít pre občanov v núdzi

Priority	Opatrenia	Aktivity	Časový harmonogram	Predpokladané finančné zdroje	Vyhodnotenie k 31.12.2015
4. Služby zamerané na občanov v núdzi	4.1. Podpora ambulantných služieb a terénnych služieb	4.1.1 Vybudovanie komunitného centra	2012 – 2015	Poskytovateľ soc. služby, rozpočet mesta	1. Od 01.04.2015 mesto spustilo prevádzku KC na M. Chrásteka 19. 2. 23.12.2015 mesto vstúpilo do realizácie projektu vybudovania KC v osade.
		4.1.2 Trvalé udržanie terénnej sociálnej práce v meste	priebežne	Poskytovateľ soc. služby, rozpočet mesta	Aktivity realizované v projektoch: 1. Komunitná a terénna sociálna práca v meste Žiar nad Hronom, trvanie: 01.11.2008-30.04.2010, výška NFP: 63223,33 €, 4 pracovné pozície. 2. Komunitná a terénna sociálna práca v meste Žiar nad Hronom II, trvanie: 01.11.2010-31.10.2012, výška NFP: 55191,74 €, spoluúčasť mesta: 2759,59, 4 pracovné pozície. 3. Lokálna stratégia komplexného prístupu, s cieľom zvýšiť kvalitu sociálnych služieb a zabezpečiť komunitný rozvoj zameraný na MRK v meste Žiar nad Hronom. Trvanie projektov: 07/2010-11/2015. 4. NP Terénna sociálna práca v obciach, trvanie: 01.11.2012-31.10.2015, 4 pracovné pozície.

MESTO ŽIAR NAD HRONOM

Mestský úrad

Odbor starostlivosti o obyvateľa

Priority	Opatrenia	Aktivity	Časový harmonogram	Predpokladané finančné zdroje	Vyhodnotenie k 31.12.2015
4. Služby zamerané na občanov v núdzi	4.1. Podpora ambulantných služieb a terénnych služieb	4.1.2 Trvalé udržanie terénnej sociálnej práce v meste	priebežne	Poskytovateľ soc. služby, rozpočet mesta	5. Občianske hliadky v meste Žiar nad Hronom, trvanie: 01.10.2014-30.09.2015, výška NFP: 55154,80 €, spoluúčasť mesta: 2757,74, 6 pracovníkov. 6. NP Komunitné centrum, trvanie: 01.04.2015-31.10.2015, 5 pracovných pozícií.
		4.1.3 Trvalé udržanie a prípadné rozšírenie služieb charity a stanice osobnej hygieny	2012 – 2015	Poskytovateľ soc. služby, rozpočet mesta	Stanica Charity bola z technických príčin od 30. 06. 2013 mimo prevádzky (presťahovanie kancelárie TSP z prenajatých do vlastných priestorov). 23.12.2015 mesto vstúpilo do realizácie projektu vybudovania KC, ktorého súčasťou bude aj stanica osobnej hygieny.
	4.2 Ubytovanie	4.2.1 Výstavba bytov nižšieho štandardu rodín	2012 – 2015	Poskytovateľ soc. služby, rozpočet mesta, granty,	Projekt sa nezrealizoval z dôvodu vysokého zaťaženia mestského rozpočtu nákladmi na zhotovenie stavby a nepodporenia projektu zo strany štátu a EF (neexistencia vhodnej výzvy).
	4.3 Podpora poradenstva a prevencie	4.3.1 Vytvárať podmienky pre realizáciu preventívnych programov na školách v spolupráci s inými organizáciami pôsobiacimi v meste i mimo mesta	2012 – 2015	Poskytovateľ soc. služby, rozpočet mesta, granty, VÚC, MVO	Pracovníci TSP a KC od začiatku svojho pôsobenia na území mesta spolupracujú so subjektmi zapojenými do Preventívneho kalendára mesta pod gesciou OŠaŠ.

MESTO ŽIAR NAD HRONOM

Mestský úrad

Odbor starostlivosti o obyvateľa

Priority	Opatrenia	Aktivity	Časový harmonogram	Predpokladané finančné zdroje	Vyhodnotenie k 31.12.2015
4. Služby zamerané na občanov v núdzi	4.3 Podpora poradenstva a prevencie	4.3.2 Aktívna spolupráca mesta s organizáciami pôsobiacimi v prevenčnej oblasti a dôsledné dodržiavanie kompetenčných zákonov platných pre samosprávu (možnosť rozhodovať o počte hracích automatov v meste)	priebežne	Poskytovateľ soc. služby, rozpočet mesta, granty, VÚC, POS	V rámci terénnej a ambulatnej poradenskej činnosti pracovníci TSP, KC a soc. pracovníčky MsÚ vstupujú do procesu hospodárenia s príjmami nízkopríjmových skupín obyvateľstva na individuálnej báze a potreby
		4.3.3 Bezplatné právne poradenstvo pre sociálne znevýhodnené skupiny obyvateľov	priebežne	Poskytovateľ soc. služby, rozpočet mesta, granty, VÚC	Priebežne, podľa potreby klienta - žiadateľa na vlastnú žiadosť, resp. pri riešení iného druhu pomoci. TSP, KC. Na území mesta bolo Ministerstvom spravodlivosti SR v r. 2014 zriadené Centrum právnej pomoci, UI. SNP 613/124.
		4.3.4 Vytvoriť pracovné miesta pre asistentov učiteľa, ktorí by sa výhradne venovali deťom zo sociálne znevýhodneného prostredia	priebežne	Poskytovateľ soc. služby, rozpočet mesta, granty, VÚC	Podľa dostupných informácií z OŠaŠ, na MŠ v r. 2013 – 2015 pôsobili 2 asistentky cez projekt MRK II, celkové finančné náklady boli vo výške 40198,02€
		4.3.5 MHD v meste – zabezpečenie pravidelnej dopravy v meste, aj počas víkendov - z vlakovej stanici do mesta a opačne	priebežne	Poskytovateľ služby, rozpočet mesta, granty, SAD, VÚC	K železničnej stanici premávali 2 autobusy, v pondelok až piatok, od 1.12.2016 bude premávať 10 autobusov zmysle platného grafikonu. Od 1.1.2015 slúži na tento účel (pre starobných a invalidných dôchodcov) aj sociálny taxík s poplatkom 1,00 €.

MESTO ŽIAR NAD HRONOM

Mestský úrad

Odbor starostlivosti o obyvateľa

Priority	Opatrenia	Aktivity	Časový harmonogram	Predpokladané finančné zdroje	Vyhodnotenie k 31.12.2015
4. Služby zamerané na občanov v núdzi	4.4 Podpora zamestnanosti	4.4.1 Podpora aktivít zameraných na motiváciu pre prácu v teréne (aktivačné nástroje – príspevok pre nezamestnaných)	priebežne	Poskytovateľ služby, rozpočet mesta, granty, VÚC, ÚPSVaR	Aktivačné práce pri meste Žiar nad Hronom sú realizované už 10 rokov. V každom kalendárnom roku sa vystrieda na týchto prácach cca. 200 opráv. občanov mesta a vykonávajú služby v oblasti verejných priestranstiev a pomocné práce v správe majetku mesta.
		4.4.2 Zlepšenie regionálnej a miestnej politiky zamestnanosti pre elimináciu nárastu sociálnych skupín	priebežne	Poskytovateľ služby, rozpočet mesta, granty, VÚC, ÚPSVaR, MVO	V r. 2012 až 2015 mestá a obce okrem zapojenia sa do projektov aktivačných prác reálne nemajú možnosť vstupovať do zvyšovania zamestnateľnosti dlhodobo nezamestnaných a problematiku zamestnateľných obyvateľov. Posledné dva roky sa vedenie mesta reálne zaoberalo myšlienkou založenia sociálneho podniku, čo v r. 2016 plánuje zavrieť zriadením ŽKS, kde bude zamestnaných cca 5 zamestnancov pod odborným vedením.